

**ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ПО
ФОНД ЗА ЕВРОПЕЙСКО ПОДПОМАГАНЕ
НА НАЙ-НУЖДАЕЩИТЕ СЕ ЛИЦА 2014 – 2020 Г.**

1. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ (макс. 200 символа)

Целта на този раздел е единствено да бъде идентифицирана съответната програма. В него ясно следва да се посочи следното:

- *Държава членка* - България

- *Наименование на оперативната програма ССИ* – Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане по Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица

2. ФОРМУЛИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

2.1 Положение

Да се посочи(ат) и мотивира(т) материалното(ите) лишение(я), по което(които) ще се работи (макс 4 000 символа). Да се посочи(ат) и материалното(ите) лишение(я), което(които) ще остане(ат) в ОП (макс 200 символа)

В съответствие с водещите цели на Стратегия „Европа 2020”, българското правителство прие **Национална цел за намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 000 души до 2020 г.**, към която са формулирани четири специфични под-цели: намаляване на броя на **децата във възрастовия интервал 0-18 г.**, живеещи в бедност, със 78 хил. души; намаляване на броя на **лицата на 65 и повече навършени години**, живеещи в бедност, с 52 хил. души; намаляване на **броя на безработните във възрастовия интервал 18-64 г.**, живеещи в бедност, със 78 хил. души; намаляване на **броя на заетите лица във възрастовия интервал 18-64 г.**, живеещи в бедност, с 52 хил. души.

Рискът от бедност или социално изключване поставя България на челните места сред държавите членки на ЕС. По данни от изследването на доходите и условията на живот (EU-SILC) за 2012 г. **равнището на бедност в България е 21,2% или бедни са около 1.544 млн. лица.** При отчитане на комбинирания индикатор, включващ риск от бедност, материални лишения и домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, през 2012 г., **49,3% от населението на страната¹** живее в риск от бедност или социално изключване. Съгласно данните на EU-SILC за 2012 г., 44,1 % от населението на България живее в **тежки материални лишения**, а предварителните данни на EU-SILC за 2013 г. показват нарастване – **45,9 %.**

На базата на данните от EU-SILC, в годишния доклад за 2014 г. с тема на фокус „Неравенство и бедност–динамика и политики за тяхното ограничаване”, изготвен от Икономическият институт към Българската академия на науката (БАН), се налага изводът, че България е сред страните в Европейския съюз с **изключително високо равнище на материални лишения.** През 2011 г. 4 на всеки 10 души живеят в материални лишения. В Европейския съюз (ЕС-27) в такова състояние са едва около 1 от 10 души. В резултат на икономическата криза, след 2008 г. обхватът на хората, изпитващи материални лишения, нараства в България от 41% през 2008 г. на 44% през 2011 г. и 2012 г., а този в ЕС-27 се увеличава от 8,2 на 9,9% в края на периода.

По данни на НСИ за годишните разходи на домакинствата и лицата за 2013 г. е видно, че средно на едно лице в домакинство се правят разходи за категорията „Храна и безалкохолни напитки” равни на една трета от средния доход на такова лице в България,

¹ EU-SILC 2012, НСИ

т.е. **33,2 %** от доходите на лице в домакинство се използват за закупуване на храни (или в стойност 1480 лв.). Този процент е изключително висок и неколккратно надхвърля втория по значимост разход – този за „Жилища, вода, електроенергия и горива за битови нужди”, за което се изразходват средно 14,2 % от доходите на човек в домакинството.

По данни на EU-SILC за 2012 г., 51,8% не могат да си позволят да се хранят **пълноценно**, като не могат да си позволят да консумират месо, риба или еквивалентно количество белтъчини всеки втори ден, а по предварителни данни за 2013 г. – **53,5 %** от населението или 3 895 892 души.

Предоставянето на хранителни продукти на лица с висок риск от бедност ще разшири ефективния обхват на програмите за социално подпомагане. С цел намаляване на бедността, посредством подкрепата за разширяване и надграждане на дейността на обществените трапезарии, ще бъде подобрен допълнително достъпът до социални услуги на нуждаещи се лица. Разширяване на обхвата на ефективното социално подпомагане и подобряване на достъпа до социални услуги, ще допринесе за намаляване на бедността в България. Бедността е един от основните въпроси, повдигнати в рамките на Специфичните препоръки за България през 2014 на ЕС.

Като последица от кризата в Украйна, РБ е изправена пред големи предизвикателства. Съгласно Решение(ЕС)2022/382, беше създадена организация, за осигуряване на временна закрила на бягащите от войната хора. Към 08.07.2022г. почти 85 000 лица от Украйна са останали в страната.

Анализираното по-горе състояние на равнището на бедност, групите в риск от бедност е основание България да предложи **средствата от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица да бъдат използвани за подпомагане с храни като основно материално лишение.**

В отговор на пандемията от COVID-19 България предлага допълнителните средства за ФЕПНЛ да бъдат насочени за осигуряване на топъл обяд за най - засегнатите и уязвими граждани в страната и за храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна чрез ваучери.

2.2 Материално лишение, по което ще се работи

За всеки вид материално лишение, по който ще се работи, се предвижда по един раздел (със съответните подраздели)

Хранителен недоимък

Осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна чрез непряко подпомагане чрез ваучери.

2.2.1 Описание

Описание на основните характеристики на разпределението на храни или основно материално подпомагане, което ще се предоставя, и на съответните съпътстващи мерки (макс 4 000 символа)

Програмата ще бъде реализирана на територията на цялата страна чрез **подпомагане с храни, както следва:**

2.2.1.1 Предоставяне на индивидуални пакети хранителни продукти.

Съдържанието на индивидуалните пакети от хранителни продукти ще се определя УО.

За гарантиране на балансиран хранителен режим, съдържанието на пакетите ще се консултира с Министерство на здравеопазването. В хода на изпълнение на програмата ще бъде търсена и обратна връзка от крайните потребители, която ще се извърши със

съдействието на ПО и ще отчита предпочитанията на хората, без това да нарушава препоръките за балансиран режим на хранене.

а/ Закупуването и доставката на определените видове хранителни продукти ще се извършва от УО.

Ръководителят на УО ще възложи със заповед на своя структура да реализира обществената/ите поръчка/и, в съответствие с националното законодателство. С избрания изпълнител/изпълнители ще бъде сключен договор. Хранителните продукти ще бъдат доставени от изпълнителя до складове на УО или до складове на ПО или на нейни партньори, когато това е приложимо. Характеристиките на складовите помещения следва да бъдат съобразени със спецификата на хранителните пакети, с оглед на тяхното безопасно съхранение.

б/ Разпределение на хранителните продукти и предлагане на съпътстващи мерки.

Разпределението на хранителните продукти се извършва от избрана партньорска организация. Процедурата за избор на ПО се реализира при спазване на критериите, посочени в раздел 3.3. ПО ще предоставят хранителните продукти ежегодно. За хората със затруднения в придвижването, ПО ще доставя храните до домовете им. ПО – директно или в партньорство с други организации, ще предлага съпътстващи мерки на крайните потребители. Индикативно, те ще се изразяват в индивидуално консултиране за балансиран режим на хранене, управление на семейния бюджет и насочване за отпускане на социални помощи и предоставяне на социални услуги. ПО ще разпространява информация за предоставяните услуги финансирани от ЕСФ.

2.2.1.2. Предоставяне на топъл обяд от обществените трапезарии

а/ Закупуване на храна.

ПО за предоставянето на топъл обяд на лицата от целевата група ще бъдат общини или райони на общини на територията на Република България.

Те ще бъдат избирани ежегодно, въз основа на заявявано от тях желание и след оценка на съответното заявление от УО. Определянето на вида хранителни продукти за закупуване ще се извършва от ПО. Продуктите ще се закупуват чрез тръжни процедури, в съответствие с националното законодателство. ПО ще гарантират, че ще предоставят разнообразно седмично меню, ще осигурят балансирано хранене на целевата група, както и ще спазват изискванията за безопасност на храните и националните стандарти и норми за хранене.

б/ Предоставяне на топъл обяд за лицата от целевата група.

ПО ще притежават или ползват подходяща материална база и оборудване за приготвяне на храна и за осъществяване на процеса на хранене на лицата от целевата група. За хората със затруднения в придвижването, ПО ще реализира доставките до домовете им или на улицата - за скитащите и бездомни лица.

в/ Предлагане на съпътстващи мерки за лицата от целевата група.

ПО, пряко или в сътрудничество с НПО ще предлагат и съпътстващи мерки, изразени индикативно в индивидуално консултиране и съдействие за :

- възможностите за ползване на други социални услуги, предоставяни на територията на общината, включително и такива, финансирани от ЕСФ;
- ползването на административни общински услуги и за осигуряване на временен подслон на бездомните лица, за подпомагане на достъпа до здравни и

образователни услуги, за управление на семейния бюджет, за здравословно и балансирано хранене.

2.2.1.2.1 Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19

ПО за предоставянето на топъл обяд на лицата от целевата група ще бъдат общини или райони на общини, които пряко или в сътрудничество с НПО ще реализират и съпътстващи мерки, индикативно посочени в т.2.3 Други от програмата.

2.2.1.3. Предоставяне на ваучери за осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна.

ПО е АСП. По операцията ще бъдат предоставяни ваучери за осигуряване на продукти и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна, допълнени със съпътстващи мерки.

2.2.2 Национални програми

Описание на националните програми, които ще се подпомагат (макс. 2000 символа)

ОП ще:

- **Разшири ефективния обхват на социалните помощи и социалните услуги за уязвими групи, предоставяни по реда на националното законодателство.**

Социалните помощи допълват или заместват собствените доходи до основните жизнени потребности или задоволяват инцидентно възникнали потребности на подпомаганите лица и семейства. Социални помощи се отпускат след преценка на всеки индивидуален случай. База за определяне на социалните помощи е гарантирания минимален доход - нормативно определен размер средства за осигуряване на минимален доход за задоволяване на основни жизнени потребности. Социалните услуги в общността и в специализирани институции се предоставят на лица в подкрепа за осъществяване на ежедневни дейности и за социално включване въз основа на индивидуална оценка на потребностите. Оценката на потребностите и определяне правото на достъп до социални помощи се извършва от дирекциите „Социално подпомагане“ в страната.

- **Допълни, надгради и разшири обхвата на действащата национална програма за подпомагане на обществените трапезарии**

Предоставянето на преработена храна (топъл обяд) чрез обществени трапезарии се осигурява със средства от държавния бюджет чрез фонд „Социална закрила“ само през есенно-зимния период, който е най-тежък за бедните. Подпомагането на доставчиците на услугата „Обществени трапезарии“ се реализира на конкурсен принцип чрез одобрението на проекти, като дейностите обхващат територията на цялата страна. Към момента са разкрити 181 обществени трапезарии с 13 252 потребители.

Със средства от програмата ще се даде възможност трапезариите да надградят дейността си и да функционират в останалия период от годината, за който не е осигурено национално финансиране.

Същевременно ще се даде възможност и за създаване на нови трапезарии за целогодишно обслужване, в общините, които не са финансирани от фонд „Социална закрила“.

- **Продължи Програма „Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация 2020“, финансирана от националния бюджет, в отговор на пандемията и безпрецедентния бежански натиск в страната.**
- **Допълни националните мерки за подкрепа на разселени лица в отговор на войната в Украйна, без да ги дублира.**

2.3 Други

Всякаква друга информация, която се счита за необходима (макс 4 000 символа)

Операция „Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19“ допълва комплексните национални мерки, предприети в отговор на кризата като се фокусира върху лицата, за които осигуряването на храна е затруднено или невъзможно в безпрецедентната ситуация. В допълнение към критериите за подбор, партньорските организации отговарят и на следните критерии:

- да разполагат с материална база и оборудване за приготвяне на храна, която отговаря на изискванията на Закона за храните;
- да разполагат с подходящ капацитет – технически, финансов и административен, организационни работни процеси, осигурена складова база, капацитет за реализиране на съпътстващи мерки – пряко или в сътрудничество с НПО, в допълнение към предоставянето на храни;
- да разполагат с подходящ капацитет при необходимост за доставка на пригответената храна до домовете на крайните потребители в рамките на общината, при спазване на всички санитарно-хигиенни изисквания и изискванията за транспортиране на храните, съгласно Закона за храните, когато противоепидемичните мерки изискват това;
- да гарантират предоставянето на разнообразно, здравословно и качествено седмично меню, при спазване на всички санитарно-хигиенни изисквания;
- да предвиждат и прилагат механизъм за недопускане на разхищение на храни;
- да предвиждат механизъм за обратна връзка с крайните потребители;
- да спазва и прилагат по целесъобразност принципите, посочени в чл.5 от Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета;
- да предвижда популяризиране на подкрепата от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, по начин, който не стигматизира крайните получатели на помощта и при зачитане на личното им достойнство.

В допълнение към осигуряването на храна, партньорските организации - общини и райони на общини - пряко или в сътрудничество с НПО ще предлагат и съпътстващи мерки – насочване към различни социални услуги, съдействие за ползване на общински административни услуги, консултиране, включително и по теми, свързани с пандемията и с правата на разселените лица от Украйна с временна закрила и други форми на подкрепа, въз основа на конкретно установени нужди. Съпътстващите мерки ще се изразяват и в индивидуални или групови мерки, насочени към повишаване на информираността на хората, относно измененията в световния климат и как те пагубно влияят върху природата и качеството на живот. Целта е да се повиши осведомеността и да се ограничи изменението на климата чрез по-ефективно използване на ресурсите и опазване на природата. Съпътстващите мерки ще включват и насочване към инициативи за подмяна на печките за твърдо гориво с алтернативни източници, където това е възможно, както и включване на представителите на целевите групи в зелени инициативи на общините.

С цел намаляване на административната тежест за партньорските организации по операцията ще се прилага утвърдената от Управляващия орган Методика за прилагане на опростени правила за възстановяване на база разход за единица продукт - обяд за обществените трапезарии по операциите от тип 3 „Осигуряване на топъл обяд“ от 18.04.2017г и ще се използва стойността за един топъл обяд, утвърден по Национална програма, финансирана от фонд „Социална закрила“ чрез националния бюджет.

Операция „Предоставяне на ваучери за осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна“ се реализира в условията на неотложност. Широкият спектър от материални лишения на бягащите от войната лица

аргументира избора за непряко подкрепа чрез ваучери, която гарантира своевременност, ефективност и запазва достойнството на хората. С ваучера не могат да бъдат заплащани битови сметки, да бъдат закупувани лекарства, тютюневи изделия, спиртни напитки, вино и пиво. Ваучерът се предоставя еднократно. По изключение може да бъде предоставян и допълнителен ваучер, въз основа на индивидуална оценка на нуждите, извършена от АСП и ако има неразпределени ваучери.

Възстановяването на разходите за реализиран ваучер се осъществява въз основа на фактури. Стойността на ваучера се определя със заповед на министъра на труда и социалната политика, въз основа на реални пазарни цени на базови храни и стоки.

За лицата от целевите групи ще се реализират и СМ, например насочване и консултиране за основни права, съдействие за получаване на необходими услуги и др.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ

3.1 Идентифициране на най-нуждаещите се лица

Описание на механизма, по който ще се определят критериите за допустимост по отношение на най-нуждаещите се лица, като се диференцира, ако е необходимо, по вид материално лишение, по който ще се работи (макс. 3500 символа)

Механизмът за идентифициране на най-нуждаещите се лица- целева група по оперативната програма се основава на принципите за достъп до социално подпомагане и социални услуги, определени в националното законодателство. Основните мерки, свързани с предоставянето на социални помощи и социални услуги са определени в Закона за социално подпомагане. Социалните помощи се отпускат след преценка на доходи, имущество, семейно положение, здравословно състояние, трудова заетост, възраст и други констатирани обстоятелства.

Целевата група по оперативната програма се определя с Наредба на министъра на труда и социалната политика след анализ на степента на уязвимост и установеното ниво на материални лишения на подпомаганите лица и семейства в страната. В наредбата се определя основната целева група за съответния вид подкрепа – за индивидуални пакети хранителни продукти и за предоставяне на топъл обяд , както и допълнителна целева група, на която да бъдат преразпределени неполучените или нераздадените храни. Разработването на наредбата и при необходимост всяко последващо нейно обосновано изменение ще бъде съгласувано със заинтересованите страни и ще бъде утвърждавано след публично обсъждане. Определянето на конкретните представители на основната и допълнителните целеви групи за двата типа операции, ще се извършва на база списъци, предоставяни от дирекциите „Социално подпомагане“.

Целевите групи по операция 2.2.1.2.1 "Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19" са:

1. Лица без доходи или с ниски доходи под линията на бедност - хора в затруднение поради влошената икономическа обстановка в страната, хора, които поради възрастта си или налични увреждания са в по-висок риск от заразяване и неблагоприятно протичане на инфекцията.
2. Лица, на които е предоставена временна закрила във връзка с масово навлизане на разселени лица от Украйна.
3. Лица, поставени под карантина - без доходи или с ниски доходи под линията на бедност и нямат близки, които да им окажат подкрепа.
4. Лица, обект на социално подпомагане, за които е установена нужда от допълнителна подкрепа и в условията на извънредна епидемична обстановка, са в невъзможност да задоволят основните си жизнени потребности.

Механизмът за идентифициране на най-нуждаещите се лица по операция „Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19“ е съобразен с изискванията и предписанията на

компетентните органи в условията на пандемична ситуация и дава възможност за бързо идентифициране и обхващане на хората в най-уязвима ситуация. За целта ще бъде приложен утвърден механизъм, който урежда комуникацията между ангажираните органи. ПО идентифицират най-нуждаещите се лица на съответната територия, като използват всички възможни източници на информация – сигнали на граждани, отворена телефонна линия, информация от Регионалната здравна инспекция за лица поставени под задължителна карантина, информация от доставчици на социални услуги и др. Принадлежността на идентифицираните лица към допустимите целеви групи, ще се потвърждава от съответната дирекция „Социално подпомагане“ въз основа регистрите на подпомаганите лица, на проверка, събиране на допълнителна информация, индивидуална преценка и др. за всеки отделен случай. Очаква се в периода на реализация на операцията да бъдат обхванати общо около 74 000 лица.

Целеви групи по операция **2.1.3.** са лица, на които е предоставена временна закрила във връзка с масово навлизане на разселени лица от Украйна след 24.02.2022 г., вкл. и деца. Приоритетно ще бъдат подкрепяни децата и лицата, които са техни родители, настойници или лица, при които децата са настанени по реда на Закона за закрила на детето. Очаква се да бъдат обхванати най-малко 40 000 лица, вкл. и деца.

3.2 Подбор на операции

Критерии за подбор на операции и описание на механизма за подбор, като се диференцира, ако е необходимо, по вид материално лишение, по който ще се работи (макс. 3500 символа)

По програмата се реализират следните типове операции:

1. Закупуване на хранителни продукти
2. Предоставяне на индивидуални пакети хранителни продукти.
3. Осигуряване на топъл обяд
 - 3.1. Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19
4. Техническа помощ
5. Предоставяне на ваучери за осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна

Операциите са допустими ако:

- са с продължителност, в съответствие с чл.22, (2) и съответстват на критериите за допустимост, посочени в чл.22, (3), (4), чл.23 (1), (5), (6), чл.26 (2) (с изключение на техническа помощ), чл. 26 (3) (само за техническа помощ), чл.26 (4) и 32 (3) от Регламента;
- предвиждат механизми за избягване на разхищението на храни, ако е приложимо;
- съответстват на принципите, заложи в чл. 5 (11), (12), включително, когато е приложимо, изискванията на националното законодателство в сферата на обществените поръчки, (13) и (14) от Регламента;
- предлагат механизъм за реализиране на съпътстващи мерки – директно или в сътрудничество с НПО, в допълнение към предоставянето на храни, в съответствие с описанието в т.2.2.1.1, „б“ и т.2.2.1.2. „в“, с изключение на операции тип 1 и тип 4;
- са в рамките на наличния бюджет и имат ясни и реалистични количествени резултати
- Зачитат основните права и достойнство на най-нуждаещите се лица и спазват Хартата на основните права на ЕС

Специфични критерии по типове операции:

1. **Закупуване на хранителни продукти**
 - Тръжната процедура се провежда от административна структура, определена със заповед на ръководителя на УО.
2. **Предоставяне на индивидуални пакети хранителни продукти:**

- операцията се изпълнява от партньорска/партньорски организации, която/ които отговаря/т на критериите, посочени в т.3.3., т.1.
- гарантира териториалното покритие на страната.

3. Осигуряване на топъл обяд

- операцията се изпълнява от партньорска/ партньорски организации, избрани в съответствие с критериите за подбор, посочени в т.3.3., т.2.

3.1 Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19

- операцията следва подхода на операциите от тип 3 "Осигуряване на топъл обяд" и се изпълнява от партньорска/партньорски организации, избрани в съответствие с критериите за подбор, посочени в програмата.

4. Техническа помощ:

операцията съответства на обхвата на дейностите, извършвани от структурите за управление и контрол, както е описано в т.3.7. от ОП и осигурява ефективност и ефикасност при разработването и изпълнението на програмата.

- 5. Предоставяне на ваучери за осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна** - съответства на целите и се изпълнява от допустима ПО- административна структура на АСП, определена със заповед

Критерии за партньорска организация за операция „Предоставяне на ваучери за осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна“ :

- има подходящ капацитет – технически, финансов и административен, организационни работни процеси, и капацитет за реализиране на СМ, в допълнение към предоставянето на ваучери;
- има опит в предоставянето на подпомагане чрез ваучери и гарантира национално покритие на мерките.

3.3 Подбор на партньорски организации

Критерии за подбор на партньорски организации, като се диференцира, ако е необходимо, по вид материално лишение, по който ще се работи (макс. 2000 символа)

1. ПО за разпределение на индивидуални пакети хранителни продукти е:

- публичноправна организация или организация с нестопанска цел, регистрирана по реда на ЗЮЛНЦ като юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, която;
- действа и активно осъществява целите си не по-малко от 2 години , има доказан опит, свързан с предоставяне на помощи в натура и/или има доказан опит, свързан с раздаване на храна на населението минимум 1 година, считано от крайния срок за подаване на заявления за участие в процедурата;
- е регистриран администратор на лични данни;
- разполага с подходящ капацитет - технически, административен и финансов, организационни работни процеси, осигурена складова база, капацитет за управление на публични средства, капацитет за предлагане на съпътстващи мерки - пряко или в сътрудничество с НПО.
- има капацитет да гарантира пълно покритие на територията на Република България, самостоятелно или в сътрудничество с други партньорски организации.

2. ПО за осигуряване на топъл обяд е:

- община или район на община на територията на Р.България;
- притежава или ползва на съответно правно основание подходяща материална база и оборудване за приготвяне на храна и осъществяване процеса на хранене;

- е администратор на лични данни;
- разполага с подходящ капацитет – технически, финансов и административен, организационни работни процеси, осигурена складова база, капацитет за реализиране на съпътстващи мерки - пряко или в сътрудничество с НПО, в допълнение към предоставянето на храни;
- разполага с подходящ капацитет за предоставяне на топъл обяд до домовете на крайните потребители или на бездомни и скитащи лица на територията на всички населени места, в рамките на общината.

2.1. ПО за предоставяне на топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 е община или район на община, която реализира предоставянето на топъл обяд като местна дейност, въз основа на Решение на общинския съвет. В т. 2.3 Други са посочени допълнителните критерии за допустимост на партньорските организации по операцията.

3. Критерии за партньорска организация за операция „Предоставяне на ваучери за осигуряване на храни и стоки от първа необходимост за разселени лица от Украйна“ – съгл. т.3.2.

3.4 Допълващ ефект от дейността на Фонда по отношение на ЕСФ

Описание на механизма, с който се гарантира допълващият ефект от дейността на Фонда по отношение на ЕСФ (макс. 4000 символа)

Интервенциите, съфинансирани от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се, както и тези, съфинансирани от Европейския социален фонд (ЕСФ) пряко ще допринесат за постигането на целта на Стратегия Европа 2020 за намаляване на броя на застрашените от бедност и социално изключване в ЕС с 20 млн. души. Мерките, финансирани по двата фонда, ще имат вътрешна съгласуваност и допълващ ефект, като различният им характер ще гарантира липсата на припокриване и двойно финансиране. ФЕПНЛ предоставя първоначалната базова подкрепа на най-уязвимите граждани, засегнати от форми на крайна бедност, които са твърде откъснати от пазара на труда, за да могат да се възползват от мерките за социално приобщаване на Европейския социален фонд. За да осигурят допълняемост между двата фонда, съпътстващите мерки по програмата, като част от ангажиментите на партньорските организации, ще се изразяват преди всичко в индивидуално консултиране и информиране за основните им социални права и в последствие насочване към съществуващите подкрепящи дейности в общността, в това число и различни услуги, финансирани по ЕСФ. Чрез съпътстващите мерки по програмата ще се създадат условия за подобряване на взаимната адаптация на крайните потребители на помощта и средата, в която те живеят. По този начин подкрепата по ФЕПНЛ ще подготвя най-нуждаещите се лица, за да могат на следващ етап да се възползват от реалните мерки за активен и пълноценен живот, реализирани чрез ЕСФ.

Съпътстващите мерки, предоставени по програмата ще помогнат най-уязвимите групи да направят първите стъпки за преодоляване на бедността и социалното изключване. Подкрепата, която тези лица ще получат по ФЕПНЛ ще се фокусира върху преодоляване на най-тежките материални лишения, тъй като, освен заплахата за здравето и живота им, липсата на достатъчно храна представлява основна пречка за преодоляването на бедността и социалното изключване.

След осигурена подкрепа по ФЕПНЛ, адресирана към основните им жизненни нужди по ЕСФ ще бъде осигурена възможност за бъдещата им интеграция на пазара на труда и в обществото, като бъде поставен фокус върху дейности за преодоляване на социалното изключване и намаляване на бедността.

- за етническите общности и най-вече ромската етническа общност, в рамките на ОП РЧР се предвижда включване в програми за обучение и заетост с оглед преодоляване липсата на квалификация и образование; изграждане на родителски капацитет; мотивация на детето и семейството за включване и задържане в образователната система; директна работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение;

- за хората с увреждания, с оглед по-активното им включване на пазара на труда, ще се предоставят интегрирани услуги, като ще се съчетават комплексни действия в посока осигуряване на заетост и социални и здравни услуги;

- за майките с деца са предвидени мерки за предоставяне на качествена грижа за деца, включително за такива с увреждания. В резултат ще се преодолее социалното изключване, ще се възстанови трудовата активност и ще се повиши качеството на живот на лицата, ангажирани с постоянното отглеждане на деца вкъщи и на други зависими членове на семейството и те ще могат да се включат на пазара на труда, използвайки пълния си потенциал;

- за възрастни с невъзможност за самообслужване ще се предоставят интегрирани услуги, като ще се съчетават комплексни действия в посока осигуряване на дългосрочна грижа, вкл. и социални и здравни услуги в общността или в домашна среда.

С оглед гарантиране на допълняемост между двата финансови инструмента и недопускане на дублиране на мерките и финансирането за тях, УО ще проследява на ниво индивидуален потребител предлагането на съпътстващи мерки по програмата. Съпътстващите мерки в условията на пандемия и мигрантски натиск ще бъдат съобразени в пълна степен със спецификата на ситуацията. Водеща линия ще бъде оказването на съдействие за преодоляване на негативните последици от безпрецедентната ситуация, и подкрепа за социална интеграция в зависимост от индивидуалните нужди на всеки отделен човек. Ще бъдат предприети последващи действия, за да се гарантира, че няма припокриване на подкрепа с една и съща цел за едни и същи представители на целевата група от различни източници по едно и също време.

3.5. Институционална структура

Посочване на управляващия орган, сертифициращия орган, където е приложимо, одитния орган и органа на структурата, към която Комисията ще прави плащания (макс. 2000 символа)

Управляващ орган – Функциите на Управляващ орган на Оперативната програма, съфинансирана от ФЕПНЛ ще бъдат изпълнявани от Агенция за социално подпомагане чрез дирекция «Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция» към МТСП.

Сертифициращ орган - Дирекция „Национален фонд” към Министерство на финансите.

Одитен орган - Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”. Одитният орган е отговорен за извършването на одити за правилното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма, както и за провеждането на одити на подходяща извадка от операции въз основа на декларираните разходи.

Органът на структурата, към който ще се извършват плащания от ЕК е Дирекция „Национален фонд”, Министерство на финансите.

3.6 Мониторинг и оценка

Описание на начините, по които ще се следи изпълнението на програмата (макс. 4000 символа)

С цел проследяване на напредъка в изпълнението на оперативната програма, УО ще изготвя и представя на Комисията годишни и окончателни доклади за изпълнението, което ще гарантира наличието на основна и актуална информация за оперативната програма. Чрез прилагането на принципа за партньорство ще бъде гарантирано включването на всички заинтересовани страни, като те ще бъдат включени в подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на подкрепата по линия на ФЕПНЛ.

Със същата цел Комисията и УО ще провеждат годишна среща за проследяване на напредъка, постигнат при изпълнението на оперативната програма, освен ако не бъде договорено друго. По време на срещите за преглед ще бъдат канени и заинтересованите страни, с изключение на случаите, при които тяхното участие би довело до конфликти на интереси или нарушаване на поверителността, свързана с въпросите на одита.

В хода на реализиране на програмата УО ще се съобрази в пълна степен с изискванията на ЕС, касаещи наблюдението и съдържанието на годишните и окончателните доклади за изпълнението, включително и ще гарантира механизми за събиране на данни, съответстващи на списъка с общите показатели, във връзка с разпоредбите на чл.13.6 и чл.62.2 от Регламента.

Отчитането и мониторинга на изпълнението ще се осъществява от структурите на УО, включително и чрез проверки на място.

УО ще осъществи предварителен контрол относно провеждането на тръжните процедури.

УО ще събира данни от партньорските организации, които ще съдържат информация за конкретната им дейност, естеството и количествата предоставени хранителни продукти, реализираните съпътстващи мерки.

Чрез дирекциите „Социално подпомагане“ ще се събира информация за целите на анализа и за съдържанието на годишните доклади, която ще очертае профила на получателите на помощта по програмата – брой, социално-икономически статус, пол, възраст, здравословно състояние и други.

Използването на подобен механизъм ще гарантира ефективен контрол, възможност за по-голяма гъвкавост при изпълнение на мерките и своевременно събиране на данни за индикаторите по програмата.

В хода на изпълнението могат да бъдат извършвани и допълнителни проучвания, които ще дадат информация за равнището на бедност, хранителни навици, консумация на храни и други аспекти, имащи отношение към реалните потребности на целевата група. Проучванията ще се осъществяват по начин, гарантиращ недопускане на дискриминация и ще гарантират неприкосновеността на личния живот на крайните потребители.

За да се следи изпълнението на операция „Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19“ ще се използва рамката за отчитане на техническото и финансово изпълнение на договори за сходни операции по тази програма. За целта ще се прилага Методика за прилагане на опростени правила за възстановяване на база разход за единица продукт - обяд за обществените трапезарии по Операциите от тип 3 „Осигуряване на топъл обяд“. Прилагането на опростени правила за отчитане на разходите е от особено значение при изпълнение на договори в условията на безпрецедентната криза. Намалването на административната тежест ще осигури възможност за по-голяма гъвкавост и бърза реакция за справяне с последиците от възникналата епидемична обстановка от COVID-19.

3.7 Техническа помощ

Описание на планираното използване на техническа помощ съгласно член 27, параграф 4, включително на действията за укрепване на административния капацитет на бенефициерите във връзка с доброто финансово управление на операциите (макс. 4000 символа)

За постигане на целите и резултатите на оперативната програма, включително за укрепване на капацитета за реагиране при кризи, за справянето с последиците от избухването на COVID-19 и безпрецедентния мигрантски натиск, както и да се гарантира продължаването на оказваната до момента подкрепа, техническата помощ ще бъде използвана за следните индикативни дейности:

1. Осигуряване на добро управление, мониторинг и контрол на ОП. Инвестициите ще осигурят адекватни системи, включително и ИТ, работна среда и експертен и мотивиран човешки ресурс и като крайна цел - постигане на по-голяма ефективност и ефикасност на управлението, качествено управление на средствата от ФЕПНЛ, включително и за подготовка на следващия програмен период.
2. За подобряване на капацитета на бенефициента и партньорските организации, свързани с управлението на средства от фонда. Те следва да са добре обучени, информирани и запознати с особеностите на новия инструмент, така че да използват оптимално наличните възможности, с постигане на по-голяма ефективност на инвестициите за преодоляване на материалните лишения, включително и в условията на пандемия.
3. За техническо обезпечаване на годишните срещи за напредъка с ЕК.
4. За пътуване и престой, във връзка с обмен на информация и въвеждане на добри практики и подходи в програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на оперативната програма, което ще допринесе за по-добро административно управление, а косвено ще въздейства положително върху развитието на включените в програмата дейности.
5. Предвид спецификата на оперативната програма, ще бъдат финансирани дейности по осъществяването на контрол по отношение на качеството на предоставяните хранителни продукти, както и такива за осигуряване на тяхната безопасност. В тази връзка ще бъде необходимо да бъдат финансирани и обучения на служителите, работещите в структурите с функции по управлението и контрола, които са необходими поради спецификата на осъществявания контрол. Повишаването на капацитета на служителите ще доведе до по-ефективна работа и постигане на по-качествени резултати при изпълнение на всички функции на УО.
6. В допълнение, с цел последващо въвеждане на подобрени системи за работа и добри практики, могат да бъдат подкрепяни анализи, проучвания и изследвания, в т.ч. и специализирани изследвания и оценки относно удовлетвореността на целевата група от предоставяните хранителни продукти, както и приноса на оперативната програма към целта на Съюза за намаляване до 2020 г. с поне 20 милиона на броя на хората, живеещи в бедност или които се намират в риск от изпадане в бедност и социално изключване..
7. Ще бъдат направени инвестиции в дейности за повишаване информационната осведоменост на целевите групи, бенефициента и партньорските организации по отношение на програмата, както и за повишаване на възможностите за разпространение на резултатите и въздействието ѝ.

4. УЧАСТИЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Описание на предприетите мерки за привличане при подготовката на оперативната програма на всички съответни заинтересовани страни, както и, по целесъобразност, на компетентните регионални, местни и други публични органи (макс. 2000 символа)

За участие в разработването на оперативната програма бяха поканени заинтересованите страни като регионални, местни и други публични компетентни органи, както и неправителствени организации, следвайки утвърдения механизъм за избор на неправителствените организации.

Със заповед на министъра на труда и социалната политика е определен поименният състав на тематичната работна група за разработване на оперативната програма. В нея са включени общо 35 членове, представители на заинтересовани страни, публични органи и на следните неправителствени организации:

- Социални организации (организации, работещи за интеграция на малцинствени етнически групи и имигранти; организации, работещи в сферата на равенството на половете и недискриминацията; организации, работещи в сферата на социалното включване; организации, работещи в сферата на младежта);
- Организации, работещи в сферата на човешките и гражданските права и свободи;
- Организации, работещи в сферата на социалните грижи;
- Организации, работещи в сферата на общественото здраве.

В състава на работната група влизат и представители на регионални структури, на организациите на и за хора с увреждания, както и на представителните организации на работодателите, работниците и служителите. Групата провежда регулярни заседания за обсъждане и приемане на работните варианти на текста на програмата, разработвани в хода на нейната подготовка. Решенията се взимат с консенсус и в съответствие с утвърдени вътрешни правила, в които са разписани и детайли относно обмена на информация и отразяване на предложения от членовете на работната група. От всяко проведено заседание се изготвя протокол.

След одобрението на програмата от членовете на работната група, проектният ѝ вариант се публикува на портала за обществени консултации - strategy.bg за публично обсъждане. След отразяване на получени коментари, програмата се представя за одобрение от Министерски съвет.

5. ФИНАНСОВ ПЛАН

(Текст: до 1 000 символа; Данни във формат CSV или XLS)

Таблица 5.1 План за финансиране на ОП, в който се посочват годишните бюджетни задължения на фонда и съответстващото им национално съфинансиране в ОП (в евро)

ГОДИНА	ФОНД (А)	НАЦИОНАЛНО СЪФИНАНСИРАН Е (Б)	ПУБЛИЧНИ РАЗХОДИ (В) = (А) + (Б)	ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАН Е (Г) = (А)/(В)	100 % СТАВКА НА СЪФИНАНСИРА НЕ ЗА СЧЕТОВОДНА ТА 2020— 2021 Г.*
2014	14 098 906,00	2 488 042,00	16 586 948,00	85	
2015	14 380 884,00	2 537 803,00	16 918 687,00	85	
2016	14 668 502,00	2 588 559,00	17 257 061,00	85	
2017	14 961 872,00	2 640 330,00	17 602 202,00	85	
2018	15 261 109,00	2 693 137,00	17 954 246,00	85	
2019	15 566 331,00	2 747 000,00	18 313 331,00	85	

2020	15 877 660,00	2 801 941,00	18 679 601,00	85
2021	19 940 383,00	0,00	19 940 383,00	100
2022	18 624 211,00	0,00	18 624 211,00	100
Общо	143 379 858,00	18 496 812 , 00	161 876 670 , 00	

* В таблицата ставката на съфинансиране може да бъде закръглена към най-близкото цяло число. Точната ставка, по която става възстановяването на разходите, е съотношението (2)

Таблица 5.2 - План за финансиране, в който се посочва общият размер на финансовия бюджетен кредит на подкрепата от оперативната програма за всеки вид материални лишения, по които ще се работи, както и съответстващите съпътстващи мерки (в евро)

ВИД НА МАТЕРИАЛНОТО ЛИШЕНИЕ	ПУБЛИЧНИ РАЗХОДИ
Техническа помощ	8 093 834,00
ОР I - Хранителен недоимък и непряко подпомагане чрез ваучери	153 782 836,00
от който за съпътстващи мерки	7 322 992,00
Общо	161 876 670,00